

ZINI, MINI un PĀRBAUDI

Lielā jautājumu un
atbilžu grāmata

Grāmatā apkopoti 900 jautājumi un sniegtas izsmeljošas atbildes uz tiem. Skartas visdažādākās dzīves jomas – vēsture, lielie zinātnes un ģeogrāfijas atklājumi, ikdienas dzīves priekšmetu rašanās, dzīvnieku un augu pasaule, kultūra, sports un vēl, un vēl...

Jautājumi nav sakārtoti ne pēc hronoloģijas, ne tematikas. Sarežģītam jautājumam, kas prasa padziļinātākas zināšanas, var sekot jautājums, uz kuru var atbildēt, pieslēdzot loģisko domāšanu, sastapsiet arī ar kuriozus jautājumus. Taču tas darīts apzināti, lai būtu vieglāk koncentrēt uzmanību, lai grāmata būtu gan jaunu zināšanu avots, gan kalpotu atpūtas brīdim.

Un neaizmirstiet pārbaudīt atbildes pareizību, jo atbildēs varēsiet atrast arī faktus, kas neattiecas tikai uz pareizo atbildes variantu (a, b, c vai d).

Un vēl – uzdevumu risinātājus neierobežo vecums. Daudz ko zinās gan skolas vecuma bērni un jaunieši, gan dzīves pieredzes bagāti seniori.

Veiksmi un pacietību!

Jautājumi

1. Kad Latvijas teritorijā ienāca pirmie iedzīvotāji?

- a) 5. gadu tūkstošā p.m.ē
- b) 6. gadu tūkstošā p.m.ē
- c) 8. gadu tūkstošā p.m.ē
- d) 9. gadu tūkstošā p.m.ē

2. Kas Latvijā uzsāk kristietības sludināšanu un vietējo iedzīvotāju kristīšanu?

- a) mūks Meinards
- b) bīskaps Alberts
- c) bīskaps Bertolds
- d) Vācijas karalis Rūdolfs I

3. Kad tika uzsākta Ikšķiles baznīcas celtniecība?

- a) 1181. gadā
- b) 1184. gadā
- c) 1185. gadā
- d) 1189. gadā

4. Kurā gadā pirmo reizi minēta Rīga?

- a) 1186. gadā
- b) 1195. gadā
- c) 1198. gadā
- d) 1200. gadā

5. Kas ievēribas cienīgs notiek Rīgas dzīvē 1282. gadā?

- a) Rīga pievienojas Hanzas pilsētu savienībai
- b) Vācijas karalis Rūdolfs I piešķir Livonijas ordenim tiesu varu
- c) izraisās bruņots konflikts ar Livonijas ordeni
- d) ugunsgrēks noposta Rīgu

6. Kad notiek pasaules vēsturē pirmais zemūdens uzbrukums?

- a) Amerikas neatkarības kara laikā
- b) Pētera I valdīšanas laikā
- c) Pirmā pasaules kara laikā
- d) Otrā pasaules kara laikā

7. Kurā gadā notiek „Kartupeļu dumpis”

- a) 1841. gadā
- b) 1847. gadā
- c) 1856. gadā
- d) 1862. gadā

8. Kurā gadā sākās „Kukurūzas ēra ” Latvijā?

- a) 1956. gadā
- b) 1958. gadā
- c) 1960. gadā
- d) 1962. gadā

892. Kas ir Rečlags?

- a) speciālā nometne Gulaga sistēmas ietvaros
- b) krievu karagūstekņu nometne
- c) vācu karagūstekņu nometne
- d) koncentrācijas nometne Otrā pasaules kara gados

893. Kurš komponists ir autors „Dziesmai šodien liela diena”

- a) Pēteris Barisons
- b) Jānis Ivanovs
- c) Ādolfs Skulte
- d) Juris Karlsons

894. Ar ko pazīstams Andrejs Zeidaks?

- a) izcils mediķis
- b) piedalījies ceļgala protēzes izstrādāšanā
- c) pazīstams ainavu arhitekts
- d) skulptors un gleznotājs

- 895.** Cik pašas dzejoļu Bronislava Martuževa uzskata par savas dzīves piepildījumu?
- a) trīs
 - b) piecus
 - c) astoņus
 - d) desmit
- 896.** Kas ar savu vārdu padomju laikā publicēja Bronislavas Martuževas dzejoļus?
- a) viņa tos publicēja ar savu vārdu
 - b) to izdarīja brālēna dzīvesbiedre
 - c) tos izdeva ar Bronislavas draudzenes vārdu
 - d) padomju gados dzejoļu krājumus neizdeva
- 897.** Kurš latviešu dzejnieks gandrīz 40 gadu strādājis par skolotāju, sakārtojis hrestomātijas un izdevis mācību grāmatas?
- a) Kārlis Skalbe
 - b) Jānis Jaunsudrabiņš
 - c) Edvards Virza
 - d) Vilis Plūdons
- 898.** Kurš ir darinājis vārdu „saeims”?
- a) Juris Alunāns
 - b) Rainis
 - c) Aspazija
 - d) Veidenbaums

Lielā jautājumu un atbilžu grāmata

899. Kurš darinājis vārdu „satversme”?

- a) Juris Alunāns
- b) Atis Kronvalds
- c) Andrievs Niedre
- d) Jānis Jaunsudrabiņš

900. Kurš ir Latvijas Republikas himnas autors?

- a) Jāzeps Vītols
- b) Baumaņu Kārlis
- c) Andrejs Jurjāns
- d) Alfrēds Kalniņš

Atbildes

1. d

Tradicionāli pirmo iedzīvotāju ienākšanu Latvijas teritorijā datē ar 9. gadu tūkstoti pirms mūsu ēras. No dienvidaustrumiem atnākušās ciltis pārvietojās, sekojot ziemeļbriežu bariem.

2. a

Ap 1184. gadu Daugavas grīvā ierodas Zēgebergas augstīniešu klostera mūka Meinarda ekspedīcija, kas uzsāk kristietības sludināšanu un vietējo iedzīvotāju kristīšanu.

3. b

1184. gadā Meinarda vadībā tika uzsākta Ikšķiles baznīcas celtniecība. Tā bija pirmā mūra ēka Latvijā. 1186. gadā ar pāvesta rīkojumu tika nodibināta Ikšķiles bīskapija, un Meinards iecelts par Ikšķiles bīskapu un pirmās kristīgās misijas vadītāju.

4. c

1198. gadā. Indriķa hronikā stāstīts, ka uz lielo kauju ar vācu bruņiniekiem bija sapulcējušās vietējās ciltis. Kaujā pie Rīgas bīskapu Bertoldu nogalināja lībiešu jauneklis Imauta, kurš gāja bojā no bīskapa bruņinieku zobieniem. G. Merķelis savā poēmā viņa vārdu pārveidoja

par „Imanta”. Par pilsētu Rīga nosaukta 1201. gadā „Indriķa hronikā”.

5. a

1282. gada 8. septembrī Rīgas pilsēta noslēdz savienību ar ostas pilsētām Lībeku un Visbiju. Tādējādi Rīga pievienojas Vācijas tirdzniecības jeb Hanzas pilsētu savienībai.

Vācijas karalis Rūdolfs I jau 1275.gadā Livonijas ordenim piešķir tiesu varu pār Rīgas pilsētu, 1297. gadā Rīgas pilsētā izraisās bruņots konflikts ar Livonijas ordeni; tas ilgst vairāk nekā 30 gadu. Ugunsgrēks Rīgā plosās 1297. gadā.

6. a

1776. gada 7. septembrī Amerikas neatkarības kara laikā notiek pasaules vēsturē pirmais zemūdens uzbrukums pretinieka karakuģim. Izgudrotāji D. Bušnela niršanas ierīce *Turtle*, ko vada Erzas Lī, Ņujorkas ostā neveiksmīgi mēģina uzspriecināt britu flotes flagmankuģi *Eagle*.

7. a

Jaunbebros 1841. gada septembrī notiek klaušu zemnieku nemieri – kartupeļu dumpis, kura cēlonis ir piespiedu pasākumi, lai ieviestu kartupeļu stādīšanu. Zemniekiem atņēma labākās zemes, lai tur stādītu kartupeļus, ko pārdot ārvalstīm.

8. b

1958. gadā pēc Ņ. Hruščova ASV apmeklējuma sākās obligāta kukurūzas audzēšanas kampaņa visā Padomju Savienībā, arī Latvijā. Nepārdomātais lēmums no 1963. līdz 1966. gadam rezultējās ar neražas gadiem.

Zini, mini un pārbaudi. Lielā jautājumu un atbilžu grāmata. /
Sast. Kalniņa I. – Rīga: «Izdevniecība Avots», 431 lpp.

Grāmatā apkopoti 900 jautājumi un sniegtas izsmejošas atbildes uz tiem. Skartas visdažādākās dzīves jomas – vēsture, lielie zinātnes un ģeogrāfijas atklājumi, ikdienas dzīves priekšmetu rašanās, dzīvnieku un augu pasaule, kultūra, sports un vēl, un vēl...

Uzdevumu risinātājus neierobežo vecums. Daudz ko zinās gan skolas vecuma bērni un jaunieši, gan dzīves pieredzes bagāti seniori.

Pareizās atbildes rodamas grāmatas beigu daļā.